

تاثیر سازو کار حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی و همچنین از طریق مدیریت سود به عنوان یک متغیر واسطه (مورد مطالعه: بانک پارسیان منطقه شرق شهر تهران)

سودابه جلیلی^۱، علیرضا مهاجری^۲

^۱ استادیار دانشگاه آزاد واحد تهران غرب

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته مدیریت کسب و کار، گرایش مالی، دانشگاه آزاد واحد تهران غرب (نویسنده مسئول)

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی تاثیر سازو کار حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی و همچنین از طریق مدیریت سود به عنوان یک متغیر واسطه بانک پارسیان منطقه شرق شهر تهران می باشد. پژوهش از حیث هدف، پژوهشی کاربردی و از نظر روش تحقیق از نوع توصیفی-پیمایشی می باشد. جامعه آماری کارکنان شعب بانک پارسیان شهر تهران می باشند. که تعدادشان حدود ۲۵۰۰ نفر می باشند. از آنجا که تعداد جامعه آماری (شعب) زیاد است و بعضی دست نیافتنی هستند، شعب بانک پارسیان منطقه سه به عنوان جامعه انتخاب شد. نمونه گیری روش احتمالی از نوع طبقه بندی است که تعداد حجم نمونه لازم برای این تحقیق با استفاده از فرمول کوکران ۲۱۰ نفر تعیین شد. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه می باشد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها، از روش های تحلیل عاملی تأییدی و مدل سازی معادله های ساختاری استفاده شد که تجزیه و تحلیل ها به دلیلی توزیع غیرنرمال توزیع داده ها به وسیله نرم افزار Smart pls انجام گرفت. براساس یافته های پژوهش حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی با توجه به نقش مدیریت سود تاثیر دارد. بنابراین برای بهبود عملکرد بانک پارسیان در این بانک باید هیئت مدیره بتواند به صورت مستقل تصمیم بگیرند، اعضای هیئت مدیره بانک باید دارای تخصص منحصر به فرد باشند و مدیر عامل باید بر عملکرد هیئت مدیره نظارت کند.

واژه های کلیدی: حاکمیت شرکتی خوب، مسئولیت اجتماعی شرکت، مدیریت سود، عملکرد مالی، بانک پارسیان

مقدمه

امروزه با جهانی شدن و پیشرفت روزافزون تکنولوژی عملکرد از اهمیت زیادی برخوردار است عملکرد نامناسب می تواند موجب از هم پاشیدن سازمان ها شود و با ارزیابی عملکرد سازمان ها، می توان آن ها را مورد سنجش و رتبه بندی قرار داد. یکی از وظایف مدیریت، نظارت و ارزیابی است و برای این که بتواند تصمیم گیری را که انجام می دهد را منطبق با برنامه های از پیش تعیین شده کند نیاز به ارزیابی عملکرد دارد بنابراین عملکرد اهمیت دارد. هر سازمانی باید پس از طی چند مدت عملکرد خود را مورد ارزشیابی قرار دهد. یکی از مهمترین راه های به دست آوردن اطلاعات لازم برای تصمیم گیری باید به گونه ای انتخاب شود که عملکرد سازمان ها را تضمین کنند (رضایی و غیب دوست، ۱۳۹۵، ص. ۳۴). در محیط رقابتی کنونی که یکی از مشخصه های بارز آن کمپایی منابع است، مدیریت و ارزیابی عملکرد، نقشی حیاتی برای سازمان ایفا می کند. صاحب نظران و محققان معتقدند عملکرد، موضوعی اصلی در تمامی تجزیه و تحلیل های سازمانی است و مشکل بتوان سازمانی را تصور کرد که مشمول ارزیابی و اندازه گیری عملکرد نباشد. از جنبه های عملکردی سازمان ها که به طور سنتی، بسیار مورد توجه قرار داشته است، جنبه مالی آن هاست. از آنجا که کسب سود، هدف اصلی بسیاری از شرکت ها قلمداد می شود، عملکرد مالی و اندازه گیری آن از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است (صفایی قادیکلایی، ۱۳۹۴: ۵).

تشکیل شرکت های بزرگ و به دنبال آن، مسائل مربوط به تفکیک مالکیت از مدیریت و پیامدهای خوشایند و ناخوشایند آن در اواخر سده نوزدهم و اوایل دهه بیستم در سطح جهانی مطرح شد، اما موضوع حاکمیت شرکتی به شکل کنونی، ابتدا در دهه ۱۹۹۰ در انگلستان، آمریکا و کانادا و در پاسخ به مشکلات مربوط به کارایی هیئت مدیره شرکت های بزرگ مطرح شد. پس از اندک مدتی، بحران های مالی سال های اخیر منجر به تأکید بیشتری به برقراری مکانیزم های حاکمیت شرکتی در این کشورها و سایر کشورهای دنیا شده است. وجود سازوکارهای حاکمیت شرکتی تضمین کننده منافع سرمایه گذاران، اعتباردهندگان، مشتریان، و سایر افراد ذینفع است و زمینه تحقق آن از طریق اتخاذ تصمیمات بهینه توسط هیئت های اجرایی و تدوین قوانین و مقررات لازم الاجرا فراهم می شود (پاک مرام و لطفی، ۱۳۹۵، ص. ۲۶).

براساس یافته های دانشمندی همچون بلک (۲۰۰۱)، کلاپر و لائو (۲۰۰۳)، گامپرس، ایشیل و آمتریک (۲۰۰۳) و بینر و اسپچیمد (۲۰۰۵) حاکمیت شرکتی نقش مهمی را در بهبود عملکرد شرکت ایفا می کند و ارتباط مستقیمی بین حاکمیت شرکتی و عملکرد شرکت در بازارهای مالی توسعه یافته و در حال توسعه وجود دارد (وکیلی فرد و باوندپور، ۱۳۸۹، ص. ۱۲۰). در سال ۱۹۲۹ بحرانی بزرگ در بورس آمریکا پدید آمد که علت اصلی آن، عدم مسئولیت پذیری بود. مسئولیت پذیری و تفکیک مالکیت از مدیریت توسط آدام اسمیت در سال ۱۷۷۶ مطرح شد و برای اولین بار توسط برل و مینز (۱۹۳۲) تجزیه و تحلیل شد. امروزه این جدایی با نام مشکل «کنندگی» شناخته می شود و بدین معنا است که چگونه می توان اطمینان داشت که مدیران از آزادی عمل خویش در راستای منافع سرمایه گذاران استفاده خواهند کرد. پس از پیدایش مشکلات کنندگی به جهت حفظ منافع عمومی باید اطلاعات مصون سازی شده و منافع مدیران و مالکان همسو شود. از ابزارهای مختلفی در این خصوص شامل کاربرد تئوری اخلاق در حسابداری، ایجاد استانداردهای حسابداری، کنترل های داخلی، حسابرسی داخلی و مستقل، وجود مدیران غیرموظف در هیئت مدیره و به کارگیری رویه های بلندمدت پاداش استفاده شد، اما باز هم مشکلات

1. Black

۲. Klapper and Love

۳. Gompers, Ishii and Metrick

4. Beiner and Schmid

5. Berle and Means

کمتر نشد، بلکه پیچیدگی های آن بیشتر شده است؛ و معیارهای کنترلی که به منظور کاهش مشکلات کنندگی در نظر گرفته شده بود، نه تنها کارا نبود بلکه حداقل نظارت ها را نیز اجرا نمی کرد. در واقع تمامی معیارهای ذکر شده به صورت ظاهری و فقط در جهت رعایت قوانین بودند، بدون آنکه بتوانند از منافع سهامداران در مقابل مدیران حمایت نمایند، زیرا ساز و کارهای از حاکمیت شرکتی که بتواند علاوه بر مطابقت با تمام معیارهای گفته شده، به هدف غایی شرکت یعنی افزایش منافع سهامداران و نیز بهبود عملکرد شرکت منجر شود، وجود نداشت (حسینی و حقیقت، ۱۳۹۵، ص. ۱۰۷).

صنعت بانکداری، از جمله صنایع مهم و مطرح دنیاست و گسترش روزافزون دانش بشری در زمینه علوم الکترونیکی سبب شده است که این صنعت نیز از این دانش بهره فراوان داشته باشد. عملکرد در بانک ها اهمیت بسیار بالایی دارد و باید مورد توجه مدیران بانک قرار گیرد. مسلماً بانکی می تواند قدرت مانور بیشتری در زمینه اقتصادی و طرح های توسعه ای داشته باشد که عملکرد مثبت و قابل ملاحظه ای نسبت به سایر رقبای خود در سیستم بانکی داشته باشد. بانک پارسیان به مثابه یک نهاد اثرگذار در عرصه مالی اعتباری، از موقعیت خطیری برخوردار است. تلاش برای بهبود عملکرد بسیار ضروری بنظر می رسد. بانک پارسیان با توجه به برنامه ها و استراتژی های خود درصدد بهبودی هر چه بیشتر حاکمیت شرکتی و مسئولیت اجتماعی خود و عملکرد با سربعترین و بهترین کیفیت ممکن است. مرادی و رستمی (۱۳۹۸)، در مطالعه ای ارتباط بین ساز و کارهای حاکمیت شرکتی و عملکرد شرکت پس از عرضه اولیه: شواهدی از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را کردند.

بررسی

یافته های پژوهش نشان می دهد که مالکیت نهادی و مالکیت مدیریتی رابطه مثبتی با عملکرد شرکت ها پس از انتشار اولیه دارند. به علاوه حضور مدیران غیر اجرایی (غیر موظف) عملکرد شرکت را بهبود می بخشد. با این حال، هیچ رابطه ای بین نقش دوگانه مدیر عامل و عملکرد شرکت مشاهده نشد.

حیدری کرد زنگنه و همکاران (۱۳۹۶)، در مقاله ای به بررسی مسئولیت اجتماعی و عملکرد مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. یافته های تحقیق نشان داد شرکت هایی که مسئولیت اجتماعی بهتری از نظر هر یک از شاخص های شفافیت سازمانی، پایداری اقتصادی - اجتماعی، مسئولیت بشر دوستانه و حاکمیت شرکتی خوب دارند، به سوددهی بالاتری می رسند. همچنین نتایج نشان داد سودآوری شرکت ها از نظر بازده دارایی، منجر به افزایش سطح مسئولیت اجتماعی آن ها نیز می شود. مانورنگ و همکاران (۲۰۱۹)، در مطالعه ای تاثیر عملکرد مالی، حاکمیت خوب شرکت ها و اندازه شرکت ها بر ارزش شرکت را بررسی کردند. براساس نتایج رگرسیون در شرکت مورد استفاده در این مطالعه، مقدار R^2 تنظیم شده 0.979723 نشان داد. این بدان معنی است که 97.7623% از متغیر وابسته، ارزش شرکت را می توان با متغیرهای مستقل، یعنی عملکرد مالی، مالکیت نهادی، مالکیت مدیریتی و اندازه شرکت توضیح داد. در حالی که 2.2377% درصد باقیمانده توسط سایر عوامل خارج از متغیرهای مستقل در مطالعه توضیح داده شده است.

مانگانتار (۲۰۱۹)، در مطالعه ای تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت و حاکمیت شرکت بر عملکرد مالی بانکی را بررسی کرد. نتایج مطالعه نشان می دهد که مسئولیت اجتماعی شرکت تاثیر معنی داری بر عملکرد مالی ندارد، همانطور که با بازده دارایی ها (ROA) اندازه گیری می شود. حاکمیت شرکت تاثیر معنی داری بر عملکرد مالی ندارد. یافته دیگر این است که مسئولیت اجتماعی و حاکمیت با عملکرد مالی جهت مثبت دارند.

مطابق بررسی و مطالعات صورت گرفته بانک پارسیان نیازمند توجه بیشتر به عملکرد مالی خود و بررسی عوامل موثر بر آن می باشد تا بتواند در شرایط اقتصادی امروز کشور، ضمن بقاء، در جهت رشد و ثبات گام بردارد. لذا در این تحقیق برآنیم که به بررسی تاثیر سازو کار حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی با در نظر گرفتن نقش واسطه

1. Manurung

۲. Mangantar

مدیریت سود در بانک پارسیان بپردازیم و اینکه : حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی با در نظر گرفتن نقش واسطه مدیریت سود در بانک پارسیان شهر تهران چه تاثیری دارد؟

بنابراین با توجه به مطالب بیان شده سوال اصلی پژوهش حاضر این است که آیا حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی با توجه به نقش مدیریت سود تاثیر دارد؟

فرضیه اصلی پژوهش حاضر به صورت زیر است:

حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی با توجه به نقش مدیریت سود تاثیر دارد.

روش

این پژوهش تحقیق از نوع توصیفی-پیمایشی می باشد. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش کارکنان شعب بانک پارسیان شهر تهران در سال (۱۳۹۹) است. تعداد جامعه مورد مطالعه ۲۱۰ نفر است. نمونه گیری در این پژوهش به روش تصادفی ساده انجام شد. در این پژوهش برای نمونه گیری از فرمول کوکران استفاده شد. و طبق این فرمول تعداد نمونه ۱۳۶ می باشد.

روش اجرای پژوهش

با مشخص شدن جامعه آماری پژوهش که شامل کارکنان شعب بانک پارسیان شهر تهران در سال (۱۳۹۹) بود، حجم جامعه ی پژوهش مشخص و نمونه ی آماری با استفاده از فرمول کوکران برآورد گردید. سپس محقق شخصاً پرسشنامه های از قبل تهیه شده را در بین کارکنان توزیع نمود. پرسشنامه ها ضمن پرسش از ویژگی های جمعیت شناختی کارکنان (مثل سن، تحصیلات، جنسیت و ...) بی نام بود و بر محرمانه بودن نتایج، به مشارکت کنندگان اطمینان لازم داده شد. هر پرسشنامه توسط یک فرد و به شکل خود اظهاری تکمیل گردید. پس از تکمیل پرسشنامه ها، نمره هر فرد در قالب مقیاس های پژوهش حاضر، محاسبه و جهت تحلیل استفاده شد.

ابزار پژوهش

پرسشنامه مسئولیت اجتماعی شرکت: برای بررسی متغیر مسئولیت اجتماعی از پرسشنامه مسئولیت اجتماعی شرکت که دارای ۳ بعد و ۱۰ گویه می باشد استفاده شده است. این پرسشنامه حاوی ۱۰ پرسش بر اساس طیف لیکرت است که شامل سه بعد شفافیت اطلاعات، ساختار هیئت مدیره و ساختار مالکیت و کنترل است. از روش روایی محتوا برای به دست آوردن روایی متغیرهای پژوهش استفاده می شود و میزان روایی محتوای شاخص CVR ۰,۸۵۷ درصد می باشد. پایایی این مقیاس نیز به شیوه همسانی درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده که این ضریب برای مسئولیت اجتماعی ۰,۹۰۸ درصد است که نشان می دهد پرسشنامه از پایایی مناسب برخوردار می باشد.

پرسشنامه حاکمیت شرکتی: برای بررسی متغیر حاکمیت شرکتی از پرسشنامه حاکمیت شرکتی استفاده می شود که دارای سه بعد ارتباط با جامعه، ارتباط با محیط و ارتباط با تهیه کنندگان است که دارای ۸ گویه می باشد. شاخص روایی برای متغیر حاکمیت شرکتی ۰,۹۴ درصد است که روایی پرسشنامه را تایید می کند. پایایی این مقیاس نیز به شیوه همسانی درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده که این ضریب برای حاکمیت شرکتی ۰,۸۷ درصد است که نشان می دهد پرسشنامه از پایایی مناسب برخوردار می باشد.

پرسشنامه عملکرد مالی: برای بررسی متغیر عملکرد سازمانی از پرسشنامه عملکرد سازمانی استفاده می شود که دارای ۸ گویه می باشد. پایایی این مقیاس نیز به شیوه همسانی درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده که این ضریب

برای عملکرد مالی ۰,۸۵۹ درصد است نشان می دهد پرسشنامه از پایایی مناسب برخوردار می باشد. شاخص روایی برای متغیر عملکرد مالی ۰,۸۶ درصد است که روایی پرسشنامه را تایید می کند.

پرسشنامه مدیریت سود: برای بررسی متغیر مدیریت سود از پرسشنامه مدیریت سود استفاده می شود که شامل نسبت بازده حقوق صاحبان سهام است و دارای ۵ گویه می باشد. پایایی این مقیاس نیز به شیوه همسانی درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده که این ضریب برای مدیریت سود ۰,۹۹۴ درصد است نشان می دهد پرسشنامه از پایایی مناسب برخوردار می باشد. شاخص روایی برای متغیر مدیریت سود ۰,۸۸۵ درصد است که روایی پرسشنامه را تایید می کند.

یافته ها

برای بررسی نرمال بودن داده ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد. امتغیرهایی که سطح معناداری آزمون آنها، از ۰/۰۵ بالاتر به دست می آید، دارای توزیع نرمال هستند.

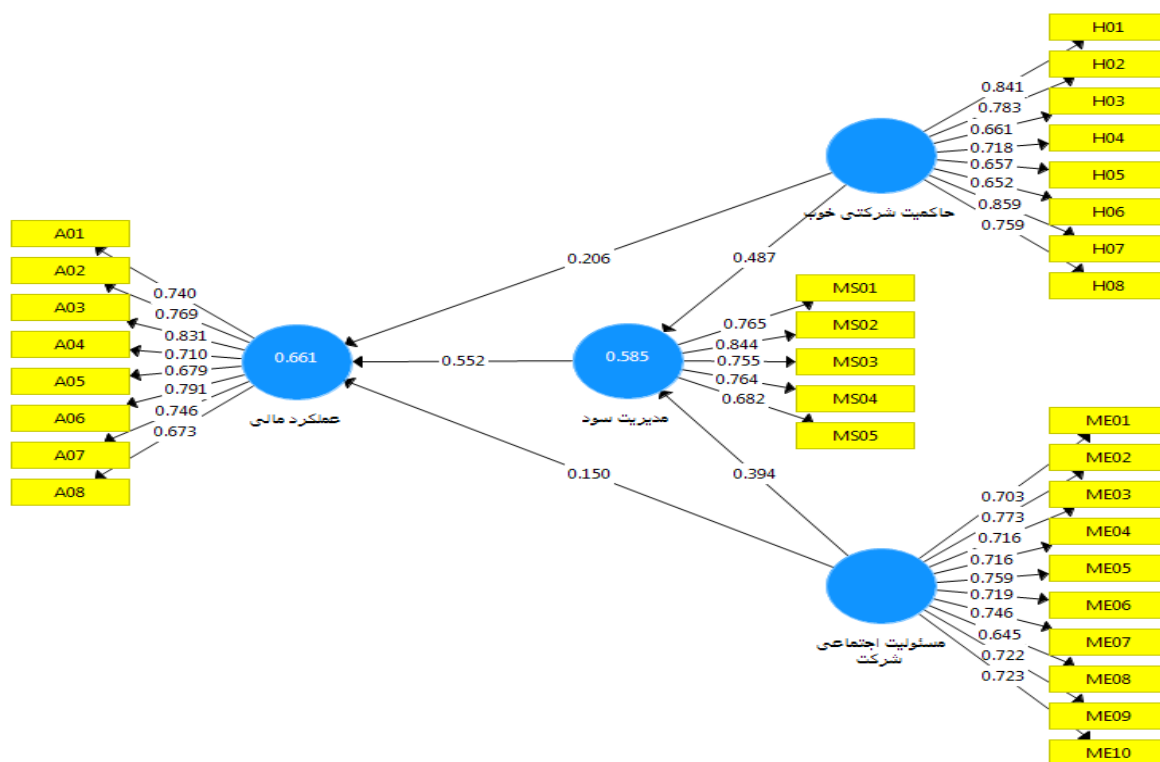
جدول ۱: جدول نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test				
مسئولیت اجتماعی	حاکمیت شرکتی	مدیریت سود	عملکرد مالی	تعداد
۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	
۳۵/۲۷۲۱	۳۰/۷۱۳۱	۱۸/۰۸۰۹	۲۸/۷۷۹۴	میانگین
۷/۲۵۹۷۰	۶/۲۸۳۳۲	۳/۴۸۵۵۴	۵/۱۲۱۷۶	انحراف معیار
.۱۱۷	.۲۰۱	.۱۳۸	.۱۵۳	آماره آزمون
.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	سطح معناداری

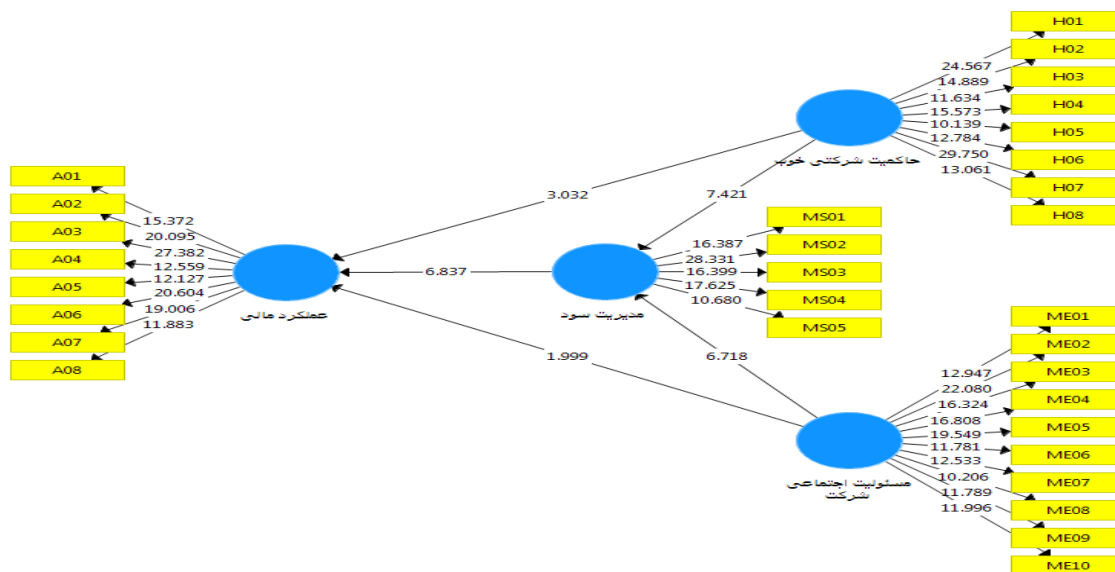
بر اساس نتایجی که از جدول بالا به دست آمده داده ها دارای توزیع غیرنرمال هستند زیرا سطح معنی داری برای هر سه متغیر به ترتیب برابر ۰,۰۰۰ و ۰/۰۰۰ و ۰/۰۰۰ و ۰/۰۰۰ به دست آمده است. بنابراین برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Smart pls استفاده می کنیم.

مدل درونی (ساختاری) تحقیق :

مدل درونی (ساختاری): برای آزمودن فرضیه های تحقیق از مدل درونی (ساختاری) استفاده می شود. مدل ساختاری دارای دو خروجی می باشد: مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد و مدل ساختاری در حالت معناداری. جهت بررسی معنادار بودن رابطه بین متغیرها به آماره آزمون t یا همان t -value بین متغیرهای مورد نظر در مدل ساختاری در حالت معناداری توجه می شود. اگر آماره آزمون از ۱٫۹۶ بزرگتر باشد، رابطه معنادار می باشد. همچنین ضریب استاندارد بین متغیرها (در مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد) بین ۱- و ۱+ می باشد و علامت آن (مثبت یا منفی بودن) جهت رابطه را نشان می دهد و هرچه به یک نزدیکتر باشد رابطه (یا تاثیر) قوی تر است.

شکل ۱: مدل درونی (ساختاری) در حالت ضرائب استاندارد

شکل ۲: مدل درونی (ساختاری) در حالت معناداری ضرائب

در معادلات ساختاری توسط نرم افزار pls علاوه برای بررسی پایایی و روایی متغیرها از آلفای کرونباخ، پایایی مرکب (CR) و روایی همگرا (AVE) محاسبه و ارائه می شود.

اعتبار همگرایی (AVE): اعتبار همگرایی همبستگی شاخص های یک سازه در قیاس با همبستگی شاخص های سازه های دیگر را نشان می دهد و مقداری بین ۰ تا ۱ دارد و بهتر است به صورت درصدی بیان شود و مقدار بالاتر از ۰/۵ درصد به گفته فرنول و لارکر مورد قبول است.

جدول ۲: روایی همگرا و پایایی متغیرهای تحقیق

	Cronbach's Alpha	Composite Reliability	Average Variance Extracted (AVE)
عملکرد مالی	۰.۸۸۴	۰.۹۰۸	۰.۵۵۴
حاکمیت شرکتی	۰.۸۸۵	۰.۹۰۸	۰.۵۵۵
مسئولیت اجتماعی	۰.۸۹۹	۰.۹۱۶	۰.۵۲۲
مدیریت سود	۰.۸۲۱	۰.۸۷۵	۰.۵۸۳

نتایج جدول فوق نشان می دهد مدل از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است.

-روایی واگرا مدل های اندازه گیری (فورنل لارکر): روایی واگرا، میزان تفاوت بین شاخص های یک سازه با شاخص های سازه های دیگر در مدل مقایسه می شود. برای این کار یک ماتریس باید تشکیل داد که مقادیر قطر اصلی ماتریس، جذر ضرایب AVE هر سازه هست و مقادیر پایین قطر اصلی، ضرایب همبستگی بین هر سازه با سازه های دیگر است. مقادیر موجود (AVE) شده در روی قطر اصلی ماتریس، باید از کلیه مقادیر موجود در ستون مربوطه بزرگتر باشد.

جدول ۳: ماتریس روایی واگرا

	عملکرد مالی	حاکمیت شرکتی	مسئولیت اجتماعی	مدیریت سود
عملکرد مالی				
حاکمیت شرکتی	۰.۱۶۶			۰.۴۲۸
مسئولیت اجتماعی	۰.۱۳۹			۰.۲۸۰
مدیریت سود	۰.۳۷۳			

همانطور که مشخص است مقادیر موجود در روی قطر اصلی ماتریس، از کلیه مقادیر موجود در ستون مربوط آن بزرگتر است و نشان دهنده آن است که در مدل ما دارای روایی واگرایی مناسبی است.

بررسی شاخص های برازش مدل: برای بررسی برازش مدل از شاخص های برازش مدل ساختاری، برای برازش مدل از معیار R^2 ، معیار اندازه تاثیر F^2 و معیار Q^2 محاسبه می گردد.

معیار ضریب تعیین R Squares

ضریب تعیین نشان دهنده میزان تغییرات متغیرهای وابسته توسط متغیرهای مستقل است و سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳، ۰/۶۷ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط، و قوی برای برازش مدل استفاده خواهد شد.

جدول (۴): شاخص ضریب تعیین

	R Square
عملکرد مالی	۰.۶۶۱
مدیریت سود	۰.۵۸۵

نتایج جدول بالا نشان می دهد مدل از برازش معمولی برخوردار می باشد.

معیار اندازه ی تاثیر (F^2)

اندازه تاثیر، نشان دهنده این است که آیا یک متغیر نهفته مستقل، تاثیر قابل توجهی روی یک متغیر وابسته دارد یا خیر. این مقدار از روی مقدار ضریب تعیین R^2 محاسبه می شود. مقادیر F^2 بین ۰/۰۲ تا ۰/۱۵ نشانگر تاثیر ضعیف، بین ۰/۱۵ تا ۰/۳۵ نشانگر تاثیر متوسط و بزرگتر از ۰/۳۵ بیانگر تاثیر زیاد متغیر مستقل روی متغیر وابسته می باشد.

جدول (۵) - معیار اندازه ی تاثیر (شاخص کوهن)

	عملکرد مالی	حاکمیت شرکت	مسئولیت اجتماعی	مدیریت سود
عملکرد مالی				
حاکمیت شرکت	۰.۱۶۶			۰.۴۲۸
مسئولیت اجتماعی	۰.۱۳۹			۰.۲۸۰

مدیریت سود	۰.۳۷۳			
------------	-------	--	--	--

باتوجه به نتایج مدل از نظر شاخص اندازه ی تأثیر از اعتبار قابل قبولی برخوردار است.

معیار Q^2

شاخص Q^2 قدرت پیش بینی مدل در سازه های درون را مشخص می کند هنسلر و همکاران (۲۰۰۹) در مورد شدت قدرت پیش بینی مدل در مورد سازه های درون زا، سه مقدار $0/2$ ، $0/15$ و $0/35$ را تعیین نموده اند

جدول (۶): شاخص قدرت پیش بینی مدل

	$Q^2 (=1-SSE/SSO)$
عملکرد مالی	۰.۳۳۲
حاکمیت شرکتی	
مسئولیت اجتماعی	
مدیریت سود	۰.۳۰۵

باتوجه به نتایج بدست آمده در جدول فوق می توان گفت مدل از کیفیت و اعتبار قابل قبولی برخوردار است.

- فرضیه اصلی:

حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی با توجه به نقش مدیریت سود تأثیر دارد.

این فرضیه شامل چندین مسیر می شود که در ادامه تشریح می شوند.

فرضیه های فرعی تحقیق

- مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی شرکت تأثیر می گذارد.

باتوجه به مدل ساختاری در حالت معناداری (شکل ۱) مشاهده می کنیم در تأثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی شرکت، آماره احتمال $3,032$ به دست آمده است که بزرگتر از قدر مطلق $1/96$ بوده و نشان می دهد این فرضیه با اطمینان 99% معنادار می باشد (تایید می شود). همچنین باتوجه به مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد (شکل ۱) ضریب استاندارد در تأثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی شرکت، برابر با $0/206$ می باشد که این مقدار مثبت می باشد بنابراین تأثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی شرکت، تأثیری مثبت می باشد.

- مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی شرکت تأثیر می گذارد.

باتوجه به مدل ساختاری درحالت معناداری (شکل ۲) مشاهده می کنیم در تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی شرکت، آماره احتمال ۱,۹۹۹ به دست آمده است که بزرگتر از قدر مطلق ۱/۹۶ بوده و نشان می دهد این فرضیه با اطمینان ۹۹٪ معنادار می باشد (تایید می شود). همچنین باتوجه به مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد (شکل ۴-۳) ضریب استاندارد در تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی شرکت، برابر با ۰/۱۵۰ می باشد که این مقدار مثبت می باشد بنابراین تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی شرکت، تاثیری مثبت می باشد.

- مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر مدیریت سود تاثیر می گذارد.

باتوجه به مدل ساختاری درحالت معناداری (شکل ۲) مشاهده می کنیم در تاثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر مدیریت سود، آماره احتمال ۷,۴۲۱ به دست آمده است که بزرگتر از قدر مطلق ۱/۹۶ بوده و نشان می دهد این فرضیه با اطمینان ۹۹٪ معنادار می باشد (تایید می شود). همچنین باتوجه به مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد (شکل ۱) ضریب استاندارد در تاثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر مدیریت سود، برابر با ۰/۴۸۷ می باشد که این مقدار مثبت می باشد بنابراین تاثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر مدیریت سود، تاثیری مثبت می باشد.

- مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود تاثیر می گذارد.

باتوجه به مدل ساختاری درحالت معناداری (شکل ۲) مشاهده می کنیم در تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود، آماره احتمال ۶,۷۱۸ به دست آمده است که بزرگتر از قدر مطلق ۱/۹۶ بوده و نشان می دهد این فرضیه با اطمینان ۹۹٪ معنادار می باشد (تایید می شود). همچنین باتوجه به مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد (شکل ۱) ضریب استاندارد در تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود، برابر با ۰/۳۹۴ می باشد که این مقدار مثبت می باشد بنابراین تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود، تاثیری مثبت می باشد.

- مدیریت سود بر عملکرد مالی تاثیر می گذارد.

باتوجه به مدل ساختاری درحالت معناداری (شکل ۲) مشاهده می کنیم در تاثیر مدیریت سود بر عملکرد مالی، آماره احتمال ۶,۸۳۷ به دست آمده است که بزرگتر از قدر مطلق ۱/۹۶ بوده و نشان می دهد این فرضیه با اطمینان ۹۹٪ معنادار می باشد (تایید می شود). همچنین باتوجه به مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد (شکل ۱) ضریب استاندارد در تاثیر مدیریت سود بر عملکرد مالی، برابر با ۰/۵۵۲ می باشد که این مقدار مثبت می باشد بنابراین تاثیر مدیریت سود بر عملکرد مالی، تاثیری مثبت می باشد.

- مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی از طریق مدیریت سود تاثیر می گذارد.

باتوجه به خروجی نرم افزار (جدول ۷) آماره احتمال برای متغیر میانجی مدیریت سود در تاثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی، برابر با ۵,۱۵۸ به دست آمده است که از قدر مطلق ۱,۹۶ بزرگتر است بنابراین این فرضیه تایید می شود و باتوجه به اینکه ضریب استاندارد ۰,۲۶۹ به دست آمد (مثبت است) یعنی نقش میانجی مدیریت سود، مثبت است (باعث تقویت تاثیر مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی می شود).

H: مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب

MS: مدیریت سود

ME: مسئولیت اجتماعی شرکت

A: عملکرد مالی

جدول (۷): خروجی نرم افزار برای متغیرهای میانجی

	Original Sample (O)	Sample Mean (M)	Standard Deviation (STDEV)	T Statistics (O/STDEV)	P Values
H -> MS -> A	۰.۲۶۹	۰.۲۵۹	۰.۰۵۲	۵.۱۵۸	۰.۰۰۰
ME -> MS -> A	۰.۲۱۷	۰.۲۱۷	۰.۰۴۷	۴.۶۰۴	۰.۰۰۰

- مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی از طریق مدیریت سود تأثیر می گذارد.

باتوجه به خروجی نرم افزار (جدول ۴-۱۳) آماره احتمال برای متغیر میانجی مدیریت سود در تأثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی، برابر با ۴,۶۰۴ بدست آمده است که از قدرمطلق ۱,۹۶ بزرگتر است بنابراین این فرضیه تایید می شود و باتوجه به اینکه ضریب استاندارد ۰,۲۱۷ بدست آمد (مثبت است) یعنی نقش میانجی مدیریت سود، مثبت است (باعث تقویت تأثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی می شود).

H: مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب

MS: مدیریت سود

ME: مسئولیت اجتماعی شرکت

A: عملکرد مالی

جدول ۴-۱۳ خروجی نرم افزار برای متغیرهای میانجی

	Original Sample (O)	Sample Mean (M)	Standard Deviation (STDEV)	T Statistics (O/STDEV)	P Values
ME -> MS -> A	۰.۲۱۷	۰.۲۱۷	۰.۰۴۷	۴.۶۰۴	۰.۰۰۰

بحث و نتیجه گیری

حاکمیت شرکتی خوب و مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی با توجه به نقش مدیریت سود تأثیر دارد.

باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری آماره های آزمون برای فرضیه همگی آزمون از ۱,۹۶ بزرگتر بوده بنابراین این فرضیه تایید شد. نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق گرمسیری و همکاران (۱۳۹۶)، مانگانتار (۲۰۱۹)، سوونارو (۲۰۱۸)، کبیر و تایلندی مین (۲۰۱۶)، مشابهت دارد ولی با نتایج تحقیق جمالی و همکاران (۲۰۱۵)، مشابهت ندارد. مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی شرکت تأثیر می گذارد. باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری در حالت معناداری مقدار آماره

آزمون بین مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی شرکت، برابر با ۳,۰۳۲ بدست آمد که از ۱,۹۶ بزرگتر بدست آمد بنابراین این فرضیه تایید شد. نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق مرادی و رستمی (۱۳۹۸)، گرمسیری و همکاران (۱۳۹۶)، پاک مرام و لطفی (۱۳۹۵)، طالع زاری و بخاراییان (۱۳۹۴)، حقیقی و همکاران (۱۳۹۲)، خدادادی و تاکر (۱۳۹۱)، سوونارو (۲۰۱۸)، کبیر و تایلندی مین (۲۰۱۶)، مشابهت دارد ولی با نتایج تحقیق مانگاننار (۲۰۱۹)، مشابهت ندارد. مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی شرکت تأثیر می گذارد. باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری در حالت معناداری مقدار آماره آزمون بین مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی شرکت، برابر با ۱,۹۹۹ بدست آمد که از ۱,۹۶ بزرگتر بدست آمد بنابراین این فرضیه تایید شد. نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق حیدری کرد زنگنه و همکاران (۱۳۹۶)، گرمسیری و همکاران (۱۳۹۶)، فلاح و کرمی (۱۳۹۵)، عرب صالحی و همکاران (۱۳۹۲)، آکبن-سلوک (۲۰۱۹)، سوونارو (۲۰۱۸)، کبیر و تایلندی مین (۲۰۱۶)، مشابهت دارد ولی با نتایج تحقیق طالع زاری و بخاراییان (۱۳۹۴)، مانگاننار (۲۰۱۹)، مشابهت ندارد. مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر مدیریت سود تأثیر می گذارد. باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری در حالت معناداری مقدار آماره آزمون بین مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر مدیریت سود، برابر با ۷,۴۲۱ بدست آمد که از ۱,۹۶ بزرگتر بدست آمد بنابراین این فرضیه تایید شد. نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق رهنمای رودپشتی و همکاران (۱۳۹۱)، سوونارو (۲۰۱۸)، مشابهت دارد. مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود تأثیر می گذارد. باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری در حالت معناداری مقدار آماره آزمون بین مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود، برابر با ۶,۷۱۸ بدست آمد که از ۱,۹۶ بزرگتر بدست آمد بنابراین این فرضیه تایید شد.

نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق سوونارو (۲۰۱۸)، مشابهت دارد. مدیریت سود بر عملکرد مالی تأثیر می گذارد. باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری در حالت معناداری مقدار آماره آزمون بین مدیریت سود بر عملکرد مالی، برابر با ۶,۸۳۷ بدست آمد که از ۱,۹۶ بزرگتر بدست آمد بنابراین این فرضیه تایید شد. نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق سوونارو (۲۰۱۸)، گیلبرت جی (۲۰۱۷)، مشابهت دارد. مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی از طریق مدیریت سود تأثیر می گذارد. باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری در حالت معناداری مقدار آماره آزمون برای متغیر میانجی مدیریت سود بین مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب و عملکرد مالی، برابر با ۵,۱۵۸ بدست آمد که از ۱,۹۶ بزرگتر بدست آمد بنابراین این فرضیه تایید شد. نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق سوونارو (۲۰۱۸)، مشابهت دارد ولی با نتایج تحقیق جمالی و همکاران (۲۰۱۵)، مشابهت ندارد. مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی از طریق مدیریت سود تأثیر می گذارد. باتوجه به نتیجه معادلات ساختاری در حالت معناداری مقدار آماره آزمون برای متغیر میانجی مدیریت سود بین مسئولیت اجتماعی شرکت و عملکرد مالی، برابر با ۴,۶۰۴ بدست آمد که از ۱,۹۶ بزرگتر بدست آمد بنابراین این فرضیه تایید شد. نتیجه ای که از این فرضیه گرفته شد با نتایج تحقیق سوونارو (۲۰۱۸)، جمالی و همکاران (۲۰۱۵)، مشابهت دارد.

. با توجه به نتایج به دست آمده از این پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه شد:

- براساس فرضیه فرعی اول پژوهش نتایج نشان داد: مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی شرکت تأثیر می گذارد بنابراین پیشنهادات زیر برای بهبود مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب ارائه می شود:

- در بانک باید هیئت مدیره بتوانند به صورت مستقل تصمیم بگیرند

- اعضای هیئت مدیره بانک باید دارای تخصص منحصر به فرد باشند

- مدیر عامل بایدبر عملکرد هیئت مدیره نظارت کند

- رعایت حقوق اساسی سهام

- اهمیت دادن به رای سهامدار در در مجمع عمومی
- براساس فرضیه فرعی دوم پژوهش نتایج نشان داد: مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی شرکت تأثیر می گذارد بنابراین پیشنهادات زیر برای بهبود مسئولیت اجتماعی شرکت ارائه می شود:
- استفاده از بسترهای تشویقی قوانین: در اکثر کشورها قوانین تشویقی ویژه ای برای شرکت ها در صورت انجام فعالیت های اجتماعی وجود دارد. برای مثال در ایران شرکت هایی که در پیشبرد اهداف ورزشی و سلامت اجتماعی فعالیت می کنند، می توانند از تشویق های مالیاتی استفاده کنند. این موضوع براساس قوانین و نوع فعالیت ها متفاوت است.
- افزایش وفاداری کارکنان: شرکتی که منصفانه و براساس یک نگاه مثبت و سازنده با کارکنان خود رفتار می کند و مسئولیت های اجتماعی خود را در برخورد با آن ها در نظر می گیرد، باعث می شود تا کارکنان نیز احساس خوبی به محل کار خود داشته باشند و با تمام وجود کار کنند. این موضوع به افزایش وفاداری کارکنان کمک شایانی می کند.
- ایجاد اعتبار و خوش نامی: حضور در فعالیت های مثبت اجتماعی و توسعه آن ها (مثلا شرکت در فعالیتهای زیر :
- ✓ فعالیت های محیط زیستی: در این روش، تمرکز اصلی مسئولیت اجتماعی شرکت روی محیط زیست است. کسب و کارها، صرف نظر از ابعاد کاری شان، میزان انتشار کربن بالایی دارند. هر قدمی که در کاهش این موضوع برداشته شود، تاثیر بهتری روی نگاه مخاطبان به شرکت دارد.
- ✓ فعالیت های بشردوستانه: کسب و کارها همچنین می توانند با اهدای پول، محصول یا خدمت برای حل مشکلات اجتماعی، مسئولیت های اجتماعی را تمرین کنند. شرکت های بزرگتر منابع بیشتری در اختیار دارند و از این طریق به سازمان های خیریه و برنامه های انجمن های محلی کمک می کنند.
- ✓ فعالیت های مرتبط با کارکنان: با ایجاد بستری برای رفتارهای منصفانه و اخلاقی با کارمندان و کارکنان، شرکت ها می توانند مسئولیت اجتماعی خود را به نمایش بگذارند.
- ✓ فعالیت های داوطلبانه: حضور داوطلبانه در فعالیت های اجتماعی یکی دیگر از شیوه های شرکت در فعالیت های مرتبط با مسئولیت اجتماعی است. شرکت ها با حضور در این نوع فعالیت ها بدون هیچ انتظار مالی ای، می توانند توجه ویژه و اهمیت شان را به مسائل اجتماعی و موضوعات دیگر نشان دهند.)
- براساس فرضیه فرعی سوم پژوهش نتایج نشان داد: مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر مدیریت سود تأثیر می گذارد بنابراین پیشنهادات برای تقویت مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب ارائه می شود:
- اهمیت دادن به افشاگری سهامداران خاصی که به میزان نامتعارف به مالکیت دست یافته اند
- اهمیت دادن افشاگری معاملات مربوط به سهام کنترلی
- تسهیل شرایط اعمال حقوق مالکیت نهادی سهامداران
- براساس فرضیه فرعی چهارم پژوهش نتایج نشان داد: مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود تأثیر می گذارد بنابراین پیشنهادات برای تقویت مسئولیت اجتماعی شرکت ارائه می شود:
- تولید محصولات قابل بازیافت؛

- استفاده‌ی مسئولانه از منابع (استفاده از منابع قابل بازگشت)
- به حداقل رساندن بسته‌بندی؛ (با استفاده از تجهیزات بروزی که در برای این کار ساخته شده اند)
- خرید کردن از منابع محلی برای صرفه‌جویی در هزینه‌های سوخت؛
- ایجاد شبکه‌ی توزیعی با بهره‌وری (بهره‌وری سوخت) بالا؛
- کار کردن با تامین‌کنندگان و توزیع‌کنندگانی که اقدامات لازم را برای به حداقل رساندن اثرات زیست‌محیطی اقدامات خود انجام می‌دهند.
- مسئولیت اجتماعی، گزینه‌هایی برای رشد و پایداری بیشتر جامعه ارائه می‌دهد. بنابراین، سازمان -باید در آگاهی‌بخشی این مفهوم، برنامه‌های مستمر آموزشی داشته باشند؛ چراکه افزایش آگاهی درباره مزایا و نقش حیاتی مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها، در بهبود رقابت‌پذیری و ارتقای استانداردهای اجتماعی آنها نیز مؤثر خواهد بود؛
- آموزش‌ها در حوزه مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها، باید هم برای مدیران ارشد و هم برای کارکنان سازمان، طراحی و اجرا و در تمام سطوح سازمانی بکار گرفته شود. کارکنان باید به طور جدی در مباحث مرتبط با این مفهوم شرکت کنند. زیرا آنان رابط بین سازمان و محیط اطراف خود هستند؛
- مدیران سازمان‌ها باید بدانند که سرمایه‌گذاری روی آموزش این مفهوم برای کارکنان، می‌تواند به سودآوری در بلندمدت منجر شود. در حقیقت سرمایه‌گذاری روی مسئولیت اجتماعی، همان سرمایه‌گذاری در پایداری و رقابت‌پذیری در هر شرکتی است؛
- سنجش‌های مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها با اهداف و شایستگی محوری آن‌ها، باید همسو باشد و مفهوم مسئولیت اجتماعی باید در فرهنگ هر سازمانی، نهادینه گردد.
- براساس فرضیه فرعی پنجم پژوهش نتایج نشان داد: مدیریت سود بر عملکرد مالی تأثیر می‌گذارد بنابراین پیشنهادات برای بهبود مدیریت سود ارائه می‌شود:
- نظارت دقیق بر دخالت مدیریت در فرایند گزارشگری مالی برای افزایش کیفیت اطلاعات گزارش شده
- کاهش اقلام تعهدی اختیاری
- افزایش بازده سهام؛ شرکت‌ها می‌توانند اول جهت ایجاد یک جریان با ثبات سود، به منظور تاثیرگذاری مساعد بر بازده سهام و کاهش ریسک شرکت؛ و دوم توانایی مقابله با ماهیت ادواری بودن سود و جلوگیری از کاهش احتمالی همبستگی بازده مورد انتظار شرکت با بازده بازار، اقدام به مدیریت سود کند.
- براساس فرضیه فرعی ششم پژوهش نتایج نشان داد: مکانیسم حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد مالی از طریق مدیریت سود تأثیر می‌گذارد بنابراین پیشنهادات برای بهبود متغیر میانجی مدیریت سود ارائه می‌شود:

- به منظور بهبود کیفیت اطلاعات و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران به گزارش‌های مالی شرکت‌ها، پیشنهاد می‌شود، الزامات گزارشگری مالی و افشا به نحوی تدوین گردد که امکان استفاده مدیریت از ابزارهای گزارشگری مالی برای دستکاری ارقام حسابداری حداقل شود.

- تمهیدات لازم برای تشریح نقش قابلیت پیش بینی سود بر تصمیمات اقتصادی مختلف و آشنا نمودن کارمندان و سرمایه‌گذاران با این نقش سود و کارکردهای مختلف آن اندیشیده شود.

- براساس فرضیه فرعی هفتم پژوهش نتایج نشان داد: مسئولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد مالی از طریق مدیریت سود تأثیر می‌گذارد بنابراین پیشنهادات برای بهبود متغیر میانجی مدیریت سود ارائه می‌شود:

- افزایش محتوای اطلاعاتی سود برای کارکنان

- شرایط تامین مالی بهتر؛ شرکت‌ها می‌توانند برای نشان دادن تصویری بهینه و بهتر از آینده شرکت، قبل از مراجعه به بازار سرمایه برای تامین مالی، اقدام به مدیریت سود کنند. با مدیریت سود افزایشده و هموارسازی شرکت‌ها خواهند توانست ریسک سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران را کاهش داده و لذا سرمایه‌گذاران به بازده کمتری قانع خواهند بود. بنابراین هزینه سرمایه کاهش خواهد یافت. به علاوه با مدیریت سود تقاضا برای سرمایه‌گذاری در شرکت افزایش یافته و از یک طرف قیمت سهام یا اوراق بدهی افزایش یافته و از طرف دیگر هزینه انتشار، تبلیغات و غیره برای تامین مالی کاهش می‌یابد.

منابع

- ابطحی، حسن و کاظمی، بابک (۱۳۷۵). بهره‌وری، تهران: موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی.
- پاک مرام، عسگر، لطفی، بهرام (۱۳۹۵)، ارتباط حاکمیت شرکتی با عملکرد مالی و ریسک شرکتهای بیمه پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهشنامه بیمه.
- حسینی، سید علی، حقیقت، سرور (۱۳۹۵)، رابطه بین حاکمیت شرکتی و تعهد به ایفای مسئولیت های اجتماعی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش حسابداری.
- حیدری کرد زنگنه، غلامرضا، نوروش، ایرج، جعفری، محمدحسن (۱۳۹۶)، "مسئولیت اجتماعی و عملکرد مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، مجله اقتصادی، شماره های ۴۳، صص ۷۸-۵۳.
- رضایی، فرزین، غیب دوست، حامد (۱۳۹۵)، بررسی عملکرد مالی صنعت بانکداری با روش ویکور، مجله مدیریت توسعه و تحول.
- رهنمای رودپشتی، فریدون، هیبتی، فرشاد، طالب نیا، قدرت الله، نبوی چاشمی، سیدعلی (۱۳۹۱)، ارائه الگوی سنجش تاثیر مکانیزم های حاکمیت شرکتی بر مدیریت سود در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت.
- گرمسیری، صدیقه، وکیلی فرد، حمیدرضا، طالب نیا، قدرت الله (۱۳۹۶)، بررسی اثر کیفیت گزارشگری مسئولیت اجتماعی شرکت ها، ویژگی های حاکمیت شرکتی، عملکرد مالی، بر شهرت اجتماعی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله حسابداری مدیریت.

طالع زاری، علی رضا، بخاراییان، مریم (۱۳۹۴) بررسی رابطه بین حاکمیت شرکتی و مسئولیتهای اجتماعی شرکت با عملکرد شرکتهای صنایع معادن پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اولین کنفرانس بین المللی حسابداری و مدیریت در هزاره سوم.

عالم تبریز، اکبر و رجبی، ایمان و حاجی بابا علی، علی، ۱۳۸۸، سرمایه فکری، جلد اول، چاپ اول، تهران، انتشارات مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران. ص ۱۸۷

عرب صالحی، مهدی، صادقی، غزل، معین الدین، محمود (۱۳۹۲)، رابطه مسئولیت اجتماعی با عملکرد مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش های تجربی حسابداری.

فلاح، علی، کرمی، سینا (۱۳۹۵)، بررسی رابطه مسئولیت اجتماعی با عملکرد مالی و غیر مالی شرکت مطالعه موردی : شرکت های صنعتی استان گلستان، پنجمین کنفرانس بین المللی حسابداری و مدیریت و دومین کنفرانس کارآفرینی و نوآوری های باز، تهران.

مرادی، مهدی، رستمی، امین (۱۳۹۸)، ارتباط بین ساز و کارهای حاکمیت شرکتی و عملکرد شرکت پس از عرضه اولیه: شواهدی از شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش های اقتصاد پولی.

وکیلی فرد، حمیدرضا، باوندپور، لیدا (۱۳۸۹)، تاثیر حاکمیت شرکتی بر عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله مطالعات مالی.

Black, B, Love, I and Rachinsky, A (2006), 'Corporate governance indices and firms market values: time series evidence from Russia', Emerging Markets Review.

Gilbert G. N (2017). The effect of earnings management on financial performance of quoted Companies in Kenya.

Mangantar, M (2019), The Influence of Corporate Social Responsibility and Corporate Governance on Banking Financial Performance, European Research Studies Journal.

Soewarno, N (2018), The effect of good corporate governance mechanism and corporate social responsibility on financial performance with earnings management as mediating variable, Asian Journal of Accounting Research.